

Det talade ordet gäller!

Tal av Leif Håkansson
1 Maj i Tierp 2006

Kamrater.
Mötesdeltagare.

I dag firar vi återigen arbetarrörelsens stora högtidsdag – första maj! Vi samlas åter under våra röda fanor och demonstrerar för frihet, solidaritet och rättvisa.

Det har vi gjort i 120 år nu.

Men borgerliga politiker och ledarskribenter säger att våra röda fanor är otidsenliga. Att första maj inte behövs.

Men de har de alltid gjort.

Och vårt svar är det samma som det alltid har varit:

Jo, första maj behövs!

Första maj behövs – för vi har fortfarande ett samhälle där många människor förvägras rätten till arbete och egen försörjning.

Första maj behövs – för vi har fortfarande ett klassamhälle där orättvisor skiljer människor åt och ger barn olika livschanser.

Första maj behövs – för vi har fortfarande en värld där många av våra kamrater lever i ofrihet och förtryck.

För – tänk för ett ögonblick tanken att vårt möte här i Tierp skulle avbrytas av polis och militär.

Tänk tanken att ni som är här idag skulle bli arresterade för att ni visar vad ni tycker.

Den tanken är givetvis helt främmande för oss. Men faktum är att bara några mil härifrån händer just detta. I Vitryssland, ett av våra närmaste grannländer.

Och inte bara där.

Den fria fackföreningsinternationalen, FFIs, årsrapport visar till exempel att facklig aktivitet i många delar av världen är förenad med livsfara.

Bara under år 2004 dödades 145 personer på grund av sin fackliga verksamhet. Merparten av alla kränkningarna sker i Colombia. Där mördades 99 fackligt aktiva.

Därför, kamrater, måste vi fortsätta att visa arbetarrörelsens internationella solidaritet!

Därför visar vi idag vår avsky inför diktatur, förtryck och förföljelser!

Därför visar vi idag, på första maj, vår solidaritet med de kvinnor och män över hela världen som vågar sina liv i kampen för fred, frihet och mänskliga rättigheter!

* * *

Mötesdeltagare.

Vid en internationell jämförelse är det ingen tvekan om att vi har kommit långt i vårt eget land. Den fackliga och politiska arbetarrörelsen har satt sin prägel på viktiga delar av vår samhällsutveckling.

Men - Sverige är fortfarande ett klassamhälle. Det finns stora skillnader mellan människor när det gäller hälsa och arbets- och levnadsvillkor. Skillnader som beror på om du har ett arbete eller inte, men också vilket arbete du har och var i landet du bor.

Vi socialdemokrater måste stå i ständig opposition mot orättvisorna.

Det är därför vi demonstrerar här idag. Och det är därför vi vill fortsätta att regera Sverige. För vi har viktiga uppgifter framför oss.

Den viktigaste är givetvis kampen för jobben. Arbetslösheten innebär på lång sikt enorma utmaningar för vår samhällsekonomi – och därmed för våra möjligheter att klara välfärden.

Så vårt mål kan aldrig vara något annat än full sysselsättning. Och jag är övertygad om att det är fullt möjligt att nå dit.

Vår kamp för full sysselsättning har ibland tolkats som en ren defensiv kamp. En kamp för att ”rädda jobben”, för att slå vakt om de jobb vi har.

Och visst ska vi försöka att slå vakt om svenska arbetstillfällen.

Men i dagens globaliserade ekonomi är inte det tillräckligt. Idag måste kampen också handla om att skapa nya jobb.

Sverige är en del av en global ekonomi. Svenska företag möter en allt hårdare konkurrens.

Svensk fackföreningsrörelse har alltid bejakat strukturomvandling, men det förutsätter att vi kan påverka inriktningen och hantera effekterna. Globaliseringen är bär också med sig stora möjligheter.

Öppenhet för konkurrens över gränserna har varit en starkt bidragande orsak till den höga levnadsstandard vi har idag i Sverige.

Och vi kan nu se hur arbetslösheten, sakta men säkert, börjar minska. Regeringen har gjort en ordentlig sysselsättningsoffensiv och ytterligare satsningar kom nyligen i vårbudgeten.

Den vändpunkt som nu kan skönjas är oerhört viktig. Framför allt för de arbetslösa och deras familjer, givetvis.

Men också för arbetarrörelsens trovärdighet.

För nu kan vi visa att den aktiva arbetsmarknadspolitiken fortfarande är framgångsrik. Nu kan vi ställa våra resultat mot högeralliansens låglönepolitik.

Vi står för jobb och trygghet i förändringen.
De står de står för arbetslöshet och otrygghet.

Vi får dock inte slå oss till ro och tro att arbetslösheten är knäckt. Att sysselsättningen kommer att fortsätta öka av sig själv.

Fortfarande går över 200 000 människor utan arbete i hela landet.
Över sextusen i Uppsala län och över 500 personer bara här i Tierp.

För att pressa tillbaka arbetslösheten ytterligare krävs en fortsatt bred strategi.

Jag ser framför mig framför allt tre utmaningar.

* För det första att stärka arbetsmarknadspolitiken, utbildningspolitiken och ta tillvara allas förmåga och vilja till arbete.

Vi måste se till att människor får erfarenhet, utbildning och rätt slags kompetens. Utmaningen är också att förena målet om full sysselsättning med de regler som finns för finans- och penningpolitiken.

* För det andra att behålla en arbetsmarknad som skapar högproduktiva jobb med bra arbetsvillkor samtidigt som konkurrensen och den internationella rörligheten ökar.

Det kan endast ske om kollektivavtalen ligger till grund för löner och anställningsvillkor för allt arbete som utförs i Sverige. Det kan endast ske genom att samhället aktivt bidrar till trygghet i förändringen.

* För det tredje att motverka att arbetsmarknaden delas upp och därmed skapar motsättningar och ökade skillnader i samhället.

I storstadsområdena är investeringsviljan hög och nya näringar växer fram. Men i många andra delar av vårt land har strukturomvandling slagit hårt med arbetslöshet och förtidspensioneringar som följd. Därför behöver vi en ny regional utvecklingspolitik.

Vi ser också att klyftorna växer mellan svenskar och invandrare. Vi behöver en bättre fungerande integrationspolitik, som bekämpar alla former av diskriminering – på bostadsmarknaden, i skolan och på arbetsmarknaden.

Nu påstår borgerliga politiker och nyliberala ekonomer skadeglatt att arbetarrörelsen inte kommer att lyckas att återupprätta den fulla sysselsättningen.

De påstår istället att arbetslösheten bara kan minskas genom lägre löner, ökade klyftor och deras så kallade ”flexibilitet”, som inte betyder nåt annat än sämre rättigheter för löntagarna och mer makt åt arbetsgivarna.

Men den visan har vi hört från det hållet ända sedan våra första 1 Maj-demonstrationer!

Vi avvisade dessa idéer då. Och vi avvisar dem idag!

För vi som samlats här idag vet att full sysselsättning är möjlig.

Vi vet att en stark arbetarrörelse inte kommer att spara någon möda förrän vi har uppnått målet om arbete åt alla!

Och vi vet att det bara är den samlade arbetarrörelsen som har styrkan att kombinera en politik för full sysselsättning, med låg inflation, generell välfärd och trygghet på jobbet.

* * *

Kamrater!

Regeringen presenterade i vårbudgeten flera välkomna och viktiga förslag.

Jag tänker framför allt på den fortsatta satsningen för fler jobb och att man nu uppfyller det gamla LO-kravet om en tandvårdsreform. Tänderna ska inte vara ett klassmärke.

Och just nu, när budgeten är stark, ekonomin går på högvarv och resurserna växer, står vi inför en viktig fråga vars svar avgörs i höstens val.

Hur ska vi använda dessa nya resurser?

Ska de användas för fortsatta reformer som kommer alla till del?
Eller ska de användas till skattesänkningar, mest till dem som redan har mest.

För mig är svaret självklart.

Vi ska använda våra resurser för att skapa nya jobb och bygga vidare på den generella välfärden.

Vi ska använda dem för att ge alla rätt till en god tandvård.

Vi ska använda dem för en bättre omsorg om våra äldsta och våra yngsta.

Därför säger vi nej till skattesänkningar för dem som redan har det gott ställt.

Därför säger vi nej till ökade klyftor mellan människor och landsdelar.

Därför, kamrater, säger vi nej till en borgerlig regering!

* * *

Mötesdeltagare.

Högeralliansen är segerviss inför höstens val. Vår nye högerledare Fredrik Reinfeldt har slängt Bildt och Lundgren på sophögen och har till och med utnämnt moderaterna till det nya arbetarepartiet.

Det kan finnas skäl att titta lite närmare på det här nya arbetarepartiet.

Det gjorde till exempel tidningen Expressen när de granskade moderaternas riksdagsgrupp i en artikel för ett par veckor sedan.

Där kan man läsa att detta nya moderata arbetarepartis riksdagsgrupp bor på fina adresser i Stockholms innerstad eller på gårdar och herresäten runtom i landet. Deras sammanlagda förmögenhet är knappt 180 miljoner kronor.

Och ser man till deras agerande i riksdagen blir bilden ännu tydligare.

Moderaterna fortsätter att säga nej till förslag som förbättrar tillvaron för vanliga löntagare.

De säger nej till ett avskaffande av undantaget i turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd.

De säger nej till en förstärkt rätt till heltid för dem som idag har ofrivilliga deltid.

De säger nej till att rensa upp i träsket av osäkra anställningar.

Istället går de till attack mot a-kassan.:

De vill slopa avdragsrätten för avgiften till a-kassan, och istället höja avgiften med upp till 300 kronor i månaden

Ersättningen ska sänkas till 65 procent och den arbetslöse ska tvingas ta jobb till 80 istället för 90 procent av dagpenningen.

Men a-kassan är en försäkring som ska skydda från inkomstbortfall och se till att man inte tvingas att lämna hus och hem om man drabbas av arbetslöshet.

Löntagarna har redan varit med och betalat för den genom att avstå löneutrymme och betalar dessutom både avgifter och skatt för att finansiera försäkringen.

Med en hög a-kassa riskerar inte den som har ett jobb att konkurreras ut av den som är arbetslös. Moderaternas förslag drabbar inte bara arbetslösa. De innebär också en press nedåt på lönerna för dem som har arbete.

Kampen för en trygg a-kassa handlar alltså inte bara om trygghet för den som blir arbetslös. Den handlar om trygghet för alla löntagare.

Ett annat exempel på alliansens attacker mot löntagarnas trygghet är deras förslag om F-skattsedel.

De har föreslagit att en arbetsgivare ska kunna avskeda en anställd med hänvisning till arbetsbrist och sedan återanställa samma person om han eller hon kan visa upp en F-skattsedel.

Då förvandlas den anställde till egen företagare och arbetsgivaren slipper ta hänsyn till kollektivavtalet. En sådan modell skulle sätta hela vår kollektivavtalsmodell ur spel.

Tillsammans med förslagen om försämrad a-kassa öppnar detta för dramatiska lönesänkningar.

Det parti inom högeralliansen som verkar vilja gå allra längst för att försämra löntagarnas rättigheter är numera centern.

Mest uppmärksammat är kanske deras huvudlösa förslag om att helt slopa anställningstryggheten för alla under 26 år! Det är i princip samma förslag som den franska regeringen nyligen tvingades att backa från.

Maud Olofsson verkar idag var den ende politiker i Europa som står fast vid det förslaget.

Hon säger att det skulle ge jobb åt ungdomar. Det visar att Maud Olofsson och centerpartiet helt enkelt saknar kunskap om hur svensk arbetsmarknad fungerar.

För ungdomar är redan idag i stor utsträckning hänvisade till otrygga anställningar. Och arbetsgivare i Sverige har idag rätt att provanställa i sex månader, vilket rimligen är fullt tillräckligt för att avgöra om någon passar för jobbet eller inte.

De arbetsmarknadspolitiska förslagen från borgerligheten spretar åt olika håll, men de har gemensamma grunddrag:

Det ska bli lättare att få sparken.

Det ska bli svårare att få fast anställning.

Lönerna är för höga och arbetstiderna för korta.

Strejkrätten ska inskränkas och de fackliga organisationerna försvagas.

Så, kamrater, den strid vi nu står inför med de borgerliga om arbetslivet måste hela arbetarrörelsen ta. På det området finns inget utrymme för några eftergifter.

Vi måste tillsammans slå fast att det inte är genom det slags flexibilitet högeralliansen talar om som vi skapar trygghet, inflytande och en god arbetsmiljö!

Att det inte är genom en avreglering av de anställdas rättigheter vi skapar utveckling och förnyelse i arbetslivet inför ett nytt sekel!

Att det inte är genom att försämra för de arbetslösa och deras familjer som vi bygger ett modernt Sverige med full sysselsättning.

Istället ska vi fortsätta att visa att löntagarnas trygghet och rättigheter, våra a-kassor och kollektivavtal, är grundbultar i välfärdssamhället!

* * *

Kamrater!

Vid valet 2002 valde var femte LO-medlem att inte rösta. Och vi vet att soffliggarna även i år är de borgerligas bästa vän. Ett lågt valdeltagande riskerar att släppa fram en borgerlig regering.

.
Vi vet sedan tidigare att höginkomsttagare röstar mer än låginkomsttagare.

De som har arbete röstar mer än de som är arbetslösa.

De svenskar som är födda i Sverige röstar mer än svenskar födda utomlands.

Klasskillnaderna i valdeltagandet drabbar alla som vill ha en politik i löntagarnas intresse.

Och de borgerliga är redan segervissa. En del borgerliga tidningar har redan börjat fördela ministerposter.

Så låt oss påminna våra vänner och arbetskamrater om att de av våra väljare som väljer soffan riskerar att vakna på måndagsmorgonen med en regering där Fredrik Reinfeldt är statsminister, Maud Olofsson har hand om arbetsrätten, Lars Leijonborg utrikespolitiken och Göran Hägglund jämställdheten.

Den visionen borde väl vara tillräcklig för att få folk att stiga upp och gå till vallokalen?

Så, kamrater, nu hänger det på oss. Det är vårt fackliga och politiska arbete den närmaste tiden som kommer att fälla avgörandet. Det hänger på oss om vi blir många som deltar i det arbetet.

Det hänger på oss att vi blir många som tar diskussionen med våra arbetskamrater. Det hänger på oss att vi blir många som skaffar oss kunskap, som engagerar oss och som är med och påverkar.

Vår uppgift är att övertyga så många som möjligt om att de ska utnyttja sin rösträtt. Och rösta på en politik som sätter arbete, trygghet och frihet för de många före snabba vinster för ett fåtal.

Då kan vi fortsätta förändringens och förbättringens resa.

Årets förstamaj-paroll "Alla ska med" beskriver bättre än något annat vad socialdemokratin egentligen handlar om.

Insikten om att alla behövs. Gamla och unga, kvinnor och män, invandrade och infödda.

Vi möter en mäktig moteld. Från högerens tankesmedjor. Från borgerliga ledarsidor. Från näringslivets kampanjorganisationer.

De är många, målmedvetna och med en aldrig sinande kassa

Men, kamrater, vi är fler!

Och vi måste vi ge allt i valarbetet. Visa våra värderingar. Berätta om det samhälle vi vill bygga. Visa att politik gör skillnad.

Om detta ska vi prata med våra arbetskamrater, våra vänner och våra grannar.

Då vinner vi valet!

Tack ska ni ha.